

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Z. S.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 15. 6. 2023, č. j. 44 A 6/2023-63,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým bylo podle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zastaveno řízení o podané žalobě pro nezaplacení soudního poplatku. Podanou žalobou se stěžovatel domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2023, č. j. 089843/2022/KUSK/OLPPS/ZAM, kterým bylo částečně změněno, avšak co do merita věci potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Mělník ze dne 20. 6. 2022, č. j. MUME-31298/DSA/22/LUVE; tímto rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 8 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

[2] Stěžovatel v řízení u krajského soudu požádal o osvobození od povinnosti hradit soudní poplatek, o ustanovení zástupce z řad advokátů, jakož i o přiznání odkladného účinku. Usnesením ze dne 11. 5. 2023, č. j. 44 A 6/2023-45, krajský soud jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků, návrhu na ustanovení zástupce a návrhu na přiznání odkladného účinku nevyhověl; společně s tím krajský soud stěžovatele vyzval, aby do 15 dnů zaplatil soudní poplatek za podanou žalobu, do 3 dnů zaplatil poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku a aby ve lhůtě 15 dnů odstranil vady podané žaloby.

[3] Stěžovatel soudní poplatek za podanou žalobu nezaplatil. Krajský soud proto usnesením ze dne 15. 6. 2023, č. j. 44 A 6/2023-63, řízení o žalobě zastavil. Toto usnesení krajského soudu bylo stěžovateli doručeno do vlastních rukou dne 19. 6. 2023.

[4] Stěžovatel podal kasační stížnost krajskému soudu prostřednictvím e-mailu (vč. elektronického podpisu) dne 9. 8. 2023. V kasační stížnosti brojl jak proti usnesení ze dne 11. 5. 2023, č. j. 44 A 6/2023-45, kterým krajský soud (mj.) nevyhověl jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků ani návrhu na ustanovení zástupce, tak proti usnesení ze dne 15. 6. 2023, č. j. 44 A 6/2023-63, kterým bylo řízení o žalobě zastaveno. Společně s podáním kasační stížnosti požádal stěžovatel o určení neúčinnosti doručení obou výše uvedených usnesení; součástí podané kasační stížnosti je také návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů.

[5] Nyní projednávaná věc se týká přezkumu usnesení krajského soudu ze dne 15. 6. 2023, č. j. 44 A 6/2023-63, tj. usnesení, kterým bylo řízení o žalobě zastaveno.

[6] Krajský soud předložil podanou kasační stížnost k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu, aniž by rozhodl o návrhu na vyslovení neúčinnosti doručení napadeného usnesení.

[7] V souladu s usnesením Ústavního soudu ze dne 15. 6. 2021, sp. zn. IV. ÚS 1243/21, vrátil Nejvyšší právní soud přípisem ze dne 23. 8. 2023, č. j. 5 As 202/2023-10, krajskému soudu k rozhodnutí návrh na vyslovení neúčinnosti doručení napadeného usnesení. Přestože posuzuje Nejvyšší správní soud otázku existence podmínek pro neúčinnost doručení rozhodnutí napadeného kasační stížností nezávisle na posouzení krajského soudu jako předběžnou otázku při posuzování včasnosti kasační stížnosti (k tomu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2010, č. j. 3 Ans 12/2010-105), měl by tuto otázku hodnotit až poté, co o návrhu na vyslovení neúčinnosti doručení rozhodne krajský soud, tj. při znalosti důvodů, na nichž krajský soud založil své rozhodnutí o návrhu na vyslovení neúčinnosti doručení (bližší viz shora citované usnesení Ústavního soudu).

[8] Krajský soud rozhodl o návrhu na vyslovení neúčinnosti doručení napadeného usnesení o zastavení řízení usnesením ze dne 27. 9. 2023, č. j. 44 A 6/2023-91, tak, že podaný návrh zamítl. Krajský soud zdůraznil, že usnesení o zastavení řízení bylo stěžovateli doručeno do vlastních rukou dne 19. 6. 2023, přičemž stěžovatel byl k plánované hospitalizaci přijat až dne 21. 6. 2023. Stěžovatel přitom netvrdil, že by mu jeho zdravotní stav znemožňoval samostatně číst či porozumět psanému textu. Stěžovatel rovněž nedoložil, že se s napadeným usnesením seznámil až dne 8. 8. 2023 – z nemocnice byl po navazující hospitalizaci propuštěn dne 4. 7. 2023 a následně absolvoval dvě ambulantní vyšetření ve dnech 13. 7. 2023 a 26. 7. 2023. Ačkoli krajský soud vyjádřil pochopení nad stěžovatelovým zdravotním stavem, uzavřel, že z tvrzení stěžovatele nelze seznat objektivní překážku, která by dřívější seznámení s obsahem napadeného usnesení znemožnila. Krajský soud proto dospěl k závěru, že stěžovatel měl možnost seznámit se s napadeným usnesením, jeho návrh na vyslovení neúčinnosti doručení proto zamítl.

[9] Poté, co krajský soud rozhodl o návrhu na vyslovení neúčinnosti doručení, předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o podané kasační stížnosti.

pokračování

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti podané kasační stížnosti ve smyslu § 104 s. ř. s., dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost je přípustná. Následně se soud zabýval otázkou včasnosti podané kasační stížnosti, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je opožděná.

[11] Podle § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. V souladu s § 106 odst. 4 s. ř. s. je lhůta k podání kasační stížnosti zachována, byla-li kasační stížnost podána u soudu, který napadené rozhodnutí vydal.

[12] Jak již bylo uvedeno výše, kasační stížností napadené usnesení bylo stěžovateli doručeno do vlastních rukou dne 19. 6. 2023 (ve spise je založená doručenka s podpisem stěžovatele). Stěžovatel však podal kasační stížnost ke krajskému soudu až dne 9. 8. 2023.

[13] Při nezávislém posuzování otázky existence podmínek pro neúčinnost doručení rozhodnutí napadeného kasační stížností jako předběžné otázky při posuzování včasnosti kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud ke stejným závěrům jako krajský soud.

[14] Stěžovatel zejména netvrdil, proč se mohl s napadeným usnesením seznámit až dne 8. 8. 2023, přestože mu bylo doručeno již dne 19. 6. 2023. Byť stěžovatel uváděl, že byl v době od 21. 6. 2023 do 26. 6. 2023 a od 28. 6. 2023 do 4. 7. 2023 hospitalizován (ve spise jsou obsaženy lékařské zprávy), přičemž v mezidobí absolvoval ambulantní vyšetření (dne 13. 7. 2023 a dne 26. 7. 2023), nevysvětlil, proč se s obsahem napadeného usnesení seznámil právě až dne 8. 8. 2023. Stěžovatel uváděl toliko to, že se z důvodu svého zdravotního stavu seznámil s napadeným usnesením „*za pomoci třetí osoby*“ až dne 8. 8. 2023.

[15] Stejně jako krajský soud ani Nejvyšší správní soud nemíní jakkoli zlehčovat stěžovatelův zdravotní stav. Současně je však nutno trvat na tom, aby v případě, kdy účastník řízení namítá neúčinnost doručení napadeného usnesení, dostatečným způsobem tvrdil a doložil omluvitelný důvod, na základě jakého se nemohl s písemností seznámit, jak vyžaduje § 50d odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, který se na řízení ve správním soudnictví použije obdobně na základě § 42 odst. 5 s. ř. s. Stěžovatel však netvrdil, že by v době od svého propuštění z nemocnice, tj. od 4. 7. 2023 do 8. 8. 2023, nebyl vůbec schopen seznámit se s obsahem napadeného usnesení, tj. že by vůbec nebyl schopen samostatně číst či porozumět psanému textu, jak výstižně uvedl již krajský soud. Nejvyšší správní soud se tak ztotožnil s hodnocením krajského soudu.

[16] S ohledem na shora uvedené musel Nejvyšší správní soud uzavřít, že podaná kasační stížnost je opožděná. Lhůta pro její podání totiž uplynula dne 3. 7. 2023, přičemž stěžovatel kasační stížnost podal ke krajskému soudu až dne 9. 8. 2023.

[17] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 46 písm. b) ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl (výrok I. tohoto usnesení).

[18] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta (výrok II. tohoto usnesení).

[19] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že jelikož byla kasační stížnost podána opožděně, o stěžovatelově návrhu na ustanovení zástupce z řad advokátů (který byl součástí podané kasační stížnosti) již nerozhodoval.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 19. října 2023

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu